

ENERGETIKA V EU

energetika a životní prostředí Evropské unie

MINISTŘI PRO ENERGETIKU DOSÁHLI KOMPROMISU

„SUPER-TUESDAY“ V ENVI VÝBORU EVROPSKÉHO PARLAMENTU

faq

BIOPALIVA – OD ZBOŽNĚNÍ K VYSTŘÍZLIVĚNÍ

o čem se mluví

O ČEM BYLA ŘÍJNOVÁ EVROPSKÁ RADA?

měsíční bulletin Skupiny ČEZ

10/2008

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

další měsíc je opět za námi a jako obvykle byl bohatý na energetické události, byť hlavním tématem října byla především současná finanční krize. V našem měsíčníku se však finanční krizi věnujeme jen okrajově. Přednost dostaly novinky z oblasti energetiky, kterých bylo víc než dost. Postačí zmínit zasedání Evropské rady z minulého týdne, zasedání Rady pro energetiku z 10. října či zasedání Evropského parlamentu.

Klíčovým tématem v diskusích na úrovni EU byly i nadále nám již dobře známé balíčky – ohledně třetího balíčku bylo přitom v Radě EU dosaženo shody; uvidíme, jak budou probíhat jednání s Evropským parlamentem. Pokud jde o klimaticko-energetický balíček, z důvodu neshody premiérů byl ze závěrů Evropské rady vyškrtnut odstavec týkající se aukcí povolenek na emise skleníkových plynů pro energetiku od roku 2013. Výbor pro životní prostředí Evropského parlamentu se naopak v tomto ohledu vyslovil jasně – pro 100% aukce. V uplynulém měsíci byla velmi aktivní i Evropská komise, pokud jde o její roli „strážce“ dodržování komunitárního práva.

V oblasti vnitřního trhu bylo podáno několik nových žalob, Komise rozhodla i o několika spojeních v oblasti energetiky. V tomto čísle se dále dozvíte, jak probíhá proces ratifikace Lisabonské smlouvy, kterým se rovněž zabývali státníci na Evropské radě.

Věnujeme se i výstavbě nových zdrojů napříč Evropskou unií, ale i novinkám na poli světové energetiky, jakož i energetickým konferencím v příštím období (Energetické fórum, Evropské jaderné fórum, aj.). Stranou nezůstane ani bruselské zasedání Evropského parlamentu podniků či výroční zasedání evropské technologické platformy Smart grids. Doufám, že tato směs článků bude pro Vás i tentokrát zajímavým čtením.

Zuzana Krejčířiková

OBSAH

☐ energetika a životní prostředí Evropské unie

MINISTŘI PRO ENERGETIKU DOSÁHLI KOMPROMISU | EVROPSKÝ PARLAMENT PODNIKŮ | INTELIGENTNÍ SÍŤ BUDOUCNOSTI | EMISNÍ OBCHODOVÁNÍ V RÁMCI KJÓTA | „SUPER-TUESDAY“ V ENVI VÝBORU EVROPSKÉHO PARLAMENTU

☐ energetika v Evropě a ve světě

VIETNAM ODSTRANÍ DOTACE NA ELEKTŘINU | E.ON A SIEMENS PLÁNUJÍ VĚTRNOU FARMU V DÁNSKU | SCOTTISH & SOUTHERN SNIŽUJÍ KAPACITU VODNÍCH ELEKTRÁREN KVŮLI DOTACÍM

☐ faq

BIOPALIVA – OD ZBOŽNĚNÍ K VYSTŘÍZLIVĚNÍ

☐ právní předpisy Evropské unie, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí EU

STÁTY EU SCHVALUJÍ NÁVRHY KOMISE KE SNÍŽENÍ SPOTŘEBY ENERGIE | PIEBALGS ZDŮRAZNIL NUTNOST POSÍLIT JADERNOU BEZPEČNOST | ENI PŘEVZALA DISTRIGAZ | POLSKO V PROBLÉMECH KVŮLI TRANSPOZICI SMĚRNICE | NOVÉ ŽALOBY V OBLASTI VNITŘNÍHO TRHU

☐ evropské zajímavosti a zprávy

BELGIE PROTI JADERNÉ DANI | ENERGETICKÝ DIALOG EU-RUSKO | ZPOMALENÍ OTESTUJE ZELENÉ ZÁVAZKY | IRSKO SLIBUJE VYJASNIT LISABON DO PROSINCE | NOVÁ KOMISAŘKA EU PRO OBCHOD

☐ kalendář událostí v oblasti energetiky

☐ o čem se mluví

O ČEM BYLA ŘÍJNOVÁ EVROPSKÁ RADA?

ČEZ, a.s. Evropská agenda, Duhová 2/1444, Praha, 140 53 | eu@cez.cz

Zuzana Krejčířiková | manažerka pro evropskou agendu | +420 211 042 509 | zuzana.krejcirikova@cez.cz

Dana Dvořáková | +420 211 042 510 | dana.dvorakova01@cez.cz

Lucie Horová | +420 211 042 704 | lucie.horova@cez.cz

Radana Lukovská | +420 211 042 538 | radana.lukovska@cez.cz

MINISTŘI PRO ENERGETIKU DOSÁHLI KOMPROMISU

10. října bylo na zasedání Rady pro energetiku dosaženo politické shody ohledně třetího liberalizačního balíčku.

Ministři především dořešili otázku kontroly třetích zemí nad energetickými sítěmi tak, že se firmy z nečlenských států EU budou muset řídit stejnými pravidly, jako se řídí společnosti se sídlem v EU. Schválený text zavádí proceduru pro certifikaci investorů ze třetích zemí, kteří by chtěli převzít kontrolu nad přenosovou soustavou nebo provozovatelem přenosové sítě v EU. Dále detailně specifikuje odpovědnost a úlohu národních regulátorů a Evropské Komise. Co se týče vlastnického oddělení (unbundlingu), Rada se držela základního náčrtu, který si stanovila v červnu, a povolila vertikálně integrovaným podnikům vybrat si ze tří diskutovaných modelů, jedním z nichž je možnost ponechat si přenosové sítě nadále ve svém vlastnictví (kromě vlastnického unbundlingu a modelu nezávislého provozovatele sítí). Přidala však podmínku, že takováto společnost

se nesmí ucházet o koupi přenosové sítě v jiné členské zemi EU, kde byl vlastnický unbundling zaveden. Dohody bylo dosaženo i ohledně systému hlasování v Agentuře pro spolupráci energetických regulátorů, a to v tom smyslu, že všechny země budou mít stejnou hlasovací váhu. Nyní bude na základě dohody ministrů zpracována společná pozice a předána Evropskému parlamentu ke druhému čtení do konce tohoto roku. Parlament přitom ve svém prvním čtení v červnu trval pouze na plném vlastnickém oddělení přenosu od výroby jako jediné variantě.

Závěry Rady pro energetiku viz: [↗](#)

EVROPSKÝ PARLAMENT PODNIKŮ

14. října se v Bruselu konalo zasedání Evropského parlamentu podniků. Co si pod tímto názvem představit?

Namísto europoslanců zasedlo do parlamentních lavic 774 společností z celé EU, aby debatovaly o právech projednávaných návrzích na evropské úrovni. K diskusi byla dána tři témata: klimaticko-energetický balíček

a cíle 20/20/20, Small business act a volný pohyb pracovníků, resp. problematika tzv. modrých karet. Zasedání se přitom zúčastnil předseda Evropské komise Barroso, předseda Evropského parlamentu Pöttering, komisaři McCreevy, Piebalgs a Verheugen a četní europoslanci. A jak zasedání probíhalo? Z každé delegace mohli promluvit tři zástupci. Za ČR byl jediným diskutujícím ČEZ, a to samozřejmě k tématu energetika. Jak lze zase-

dání zhodnotit? Byl to zcela jistě dobrý nápad pozvat podnikatele do Bruselu a snažit se zjistit jejich názor. Nicméně na zasedání chyběla možnost diskuse – každý pronesl svůj projev, položil otázku, ale odpovědi ze strany evropských představitelů se již nedočkal, byť byl samozřejmě ujištěn, že Komise se jeho návrhem bude zabývat. Nad reálným smyslem tohoto podnikatelského parlamentu tak visí otazník.

Více viz: [↗](#)

EMISNÍ OBCHODOVÁNÍ V RÁMCÍ KJÓTA

Sekretariát Rámcové úmluvy o změně klimatu informoval o úspěšném propojení mezinárodního rejstříku Úmluvy (ITL) a evropského rejstříku (CITL).

Propojení mezi oběma rejstříky bylo klíčové, protože evropský systém obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (EU ETS) byl tzv. propojovací směrnici (2004/101/ES) z roku 2004 propojen s kjótským systémem. To znamená, že členským státům EU, resp. zařízením, která spadají do EU ETS, bylo umožněno splnit část svých redukčních závazků ve druhém obchodovacím období (2008–2012) prostřednic-

tvím kreditů z projektů tzv. kjótských flexibilních mechanismů (JI/CDM). Propojením přitom došlo zhruba ke zdvojnásobení objemu uhlíkového trhu na přibližně 50 mld tun CO₂ ekv, přičemž potenciál CDM projektů je cca 100 mld tun CO₂ ekv. V současné době je registrováno více jak 1180 CDM projektů ve 49 zemích. Dalších 3000 projektů je v procesu validace/registrace.

Více viz: [↗](#)

INTELIGENTNÍ SÍŤ BUDOUCNOSTI

Evropská technologická platforma Smart grids se na počátku října setkala na svém třetím výročním zasedání.

Tato platforma je přitom jednou z technologických platforem na evropské úrovni, která byla založena v roce 2005, aby formulovala a podporovala rozvoj evropských energetických sítí a zvyšování efektivity, bezpečnosti a spolehlivosti přenosových a distribučních soustav. Každý zainteresovaný podnik se může stát jejím členem, tak jako se stala například v tomto roce společnost ČEZ. Účastníci výročního zasedání přitom diskutovali o vývoji inteligentních elektrických sítí budoucnosti, příležitostech, možných řešeních a přínosech, ale i rizicích a nemalých nákladech na zavádění nových technologií.

V úvodu dvoudenního setkání vystoupil i Alejo Vidal-Quadras, poslanec a místopředseda Evropského parlamentu, který přiblížil, co přinese právě projednávaný 3. liberalizační balíček v této oblasti. Jedná se zatím o první krok v podobě

požadavku na zavedení inteligentního měření ve všech členských zemích do 10 let od vstupu novely směrnice 54/2003 o vnitřním trhu s elektřinou v platnost.

Parlament od tohoto kroku očekává snížení přenosových ztrát a benefity pro spotřebitele v podobě úspor energie a lepších informací o spotřebě a cenách. Technické požadavky a parametry takových inteligentních systémů by měly být podle návrhu Parlamentu definovány na národní úrovni regulátory. Zda bude tento požadavek schválen, ukáže až druhé čtení třetího balíčku.

Více viz: [↗](#)

„SUPER-TUESDAY“ V ENVI VÝBORU EVROPSKÉHO PARLAMENTU

7. října 2008 proběhlo ve Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a ochranu spotřebitele Evropského parlamentu dlouho očekávané hlasování o pozměňovacích návrzích ke klíčovému částem klimaticko-energetického balíčku – konkrétně k revizi EU ETS směrnice, návrhu CCS směrnice a návrhu rozhodnutí o úsilí členských států snížit emise skleníkových plynů tak, aby byly splněny závazky Společenství v oblasti snižování emisí skleníkových plynů do roku 2020 (rozhodnutí týkající se sektorů mimo ETS).

Jak výbor hlasoval? Pokud jde o EU ETS, zpráva zpravodajky návrhu Avril Doyle (EPP-ED, IE) získala podporu – pro hlasovalo 44 z celkem 61 europoslanců. V řadě aspektů poslanci podpořili původní návrh Komise a nezpochybnili celkovou architekturu návrhu. Podpora návrhu Komise byla mimo jiné potvrzena v otázce metody alokace povolenek ve třetím obchodovacím období – plná aukce pro sektor energetiky a postupný náběh pro ostatní sektory s cílem 100% aukce v roce 2020 – snižující se podíl povolenek zdarma by se přitom měl přidělovat pomocí metody sektorových benchmarků, a to ex-ante. Pro energeticky náročné sektory, u kterých je riziko tzv. úniku uhlíku, bylo navrženo, aby Komise identifikovala tyto sektory o tři měsíce dříve oproti původnímu návrhu, s pravidelnou

revizí jedenkrát za 4 roky. Poslanci navrhli také rozšíření možnosti vyjmutí ze systému pro malá zařízení o výkonu 35 MW a celkových emisích 25 000 tun CO₂/rok. Velmi živě diskutovaným tématem – nejen v Parlamentu, ale i v Radě EU – bylo využití výnosů z aukcí. ENVI výbor navrhl ustavení speciálního fondu na úrovni EU, do kterého by plynulo nejméně 50% výnosů. Tyto prostředky by byly investovány do projektů snižování emisí skleníkových plynů (např. zalesňování) v rámci EU nebo ve třetích zemích. V otázce využití kreditů flexibilních mechanismů dle Kjótského protokolu – tzv. JI/CDM kreditů – klade ENVI výbor důraz na kvalitu projektů. Oproti původnímu návrhu Komise ale nijak výrazně nerozšířil možnosti využití CERs/ERUs. Hlasováním prošel také návrh na využití části povolenek

(konkrétně 500 mil) z tzv. rezervy pro nové zdroje (jejíž výše je kritizována i některými členskými státy) na podporu projektů demonstračních CCS jednotek – plánu, který Komise navrhuje ve svém sdělení týkající se podpory demonstračních jednotek pro výrobu energie z fosilních paliv. Pokud jde o návrh CCS směrnice, výborem byla přijata zpráva zpravodaje Chrise Daviese (ALDE, UK). Z hlediska energetických společností se jako zásadní jeví návrh zavádějící povinnost vybavit všechna nová spalovací zařízení pro výrobu elektřiny o výkonu nad 300 MW a emisích nad 500 g CO₂/kWh jednotkou CCS. Stejná úprava je přitom navrhována i v rámci diskuse k návrhu směrnice o průmyslových emisích, který je rovněž diskutován v rámci spolurozhodovací procedury. Jak tedy hlasování ENVI výboru shrnout?

Je třeba říci, že výsledky hlasování nepřinesly žádný zásadní zlom vzhledem k předcházejícím debatám jak v rámci ENVI, tak i ostatních spolupracujících výborů. Zprávy zpravodajů byly sice přijaty, ale je zřejmé, že jejich podpora napříč Evropským parlamentem není neotřesitelná a k řadě aspektů existují rozdílné názory i v rámci jednotlivých politických uskupení. V každém případě hlasování ve výboru byl jen první krok – rozhodující budou výsledky pléna, resp. to, zda se podaří dosáhnout shody mezi Evropským parlamentem a Radou EU.

VIETNAM ODSTRANÍ DOTACE NA ELEKTRINU

Dle prohlášení vietnamské vlády Vietnam hodlá od příštího roku postupně odstranit dotace na elektřinu a deregulovat trh.

„Úprava cen elektřiny směrem k tržním cenám je nevyhnutelná,“ prohlásil vietnamský ministr průmyslu a obchodu Vu Huy Hoang ve vládní zprávě o energetickém sektoru. Hoang řekl, že státní skupina

Vietnam Electricity předloží vládě zprávu o nárůstu cen v příštím roce. Změnu cen elektřiny ale dále nerozdebíral. Jen uvedl, že maloobchodní ceny jsou pod výrobními náklady a ztěžují situaci průmyslu sestavit plán investic. Rovněž způsobují nedostatek elektřiny a pravidelné výpadky proudu.

Minulý měsíc přitom náměstek ministra průmyslu a obchodu Bui Xuan Khu uvedl, že se v příštím roce zvažuje růst cen elektřiny o 20 %. Průměrné maloobchodní ceny za kilowat hodinu jsou 862 dong (5 US centů). Vyšší ceny elektřiny by pomohly skupině Vietnam Electricity vytvořit fond pro stavbu nových elektráren. V příštích několika letech plánuje Vietnam Electricity investovat do elektráren \$ 2,5 mld. ročně, aby uspokojil rostoucí poptávku. Vietnam se totiž potýká s nedostatkem elektřiny a plánuje zvýšit výrobu o 25 % do konce roku 2009, tedy na 15 000 MW, aby pokryl poptávku, která by v příštím roce měla vzrůst o 15 %. V současné době přitom Vietnam Electricity dováží ze sousedních států ročně kolem 3,5 mld kwh.

Více viz: [▶](#)

E.ON A SIEMENS PLÁNUJÍ VĚTRNOU FARMU V DÁNSKU

Do roku 2011 plánují E.ON a Siemens postavit v Dánsku 207 MW větrnou farmu.

Větrná farma Rødsand II by měla být složena z 90 turbín o kapacitě 2,3 MW na turbínu. Odhadovaná výše investice je 275 milionů EUR. „Nový projekt bude umístěn 3 km západně od již existující větrné farmy Rødsand I, která byla připojena do sítě v roce 2003,“ uvedl E.ON. Rødsand I je provozován společností E.ON a dánskou energetickou společností DONG. Rødsand I je v současné době největší dánskou větrnou farmou o celkové kapacitě 165,6 MW.

Více viz: [▶](#)

SCOTTISH & SOUTHERN SNIŽUJÍ KAPACITU VODNÍCH ELEKTRÁREN KVŮLI DOTACÍM

Scottish & Southern, jedna z největších britských energetických společností, úmyslně snižuje množství vyráběné elektřiny, aby se kvalifikovala mezi nové malé energetické projekty a získala několikamilionové dotace.

Společnost se uchází o dotace ve výši několika desítek milionů liber pro své malé vodní elektrárny, z nichž většina byla postavena v roce 1950. V sedmi elektrárnách provozovaných Scottish & Southern byly proto nainstalovány nové menší turbíny, které budou vyrábět méně elektřiny a budou se moci ucházet o speciální financování.

Od roku 2002 již společnost dostala více než 100 milionů liber na dotacích pro více než 60 vodních elektráren, které se kvalifikovaly, neboť vyrábí méně než 20 MW.

Více viz: [▶](#)

BIOPALIVA – OD ZBOŽNĚNÍ K VYSTŘÍZLIVĚNÍ

Málokteré téma vyvolalo za poslední období tolik vzrušení a sporů jako biopaliva, resp. otázka podpory jejich využívání. Připomeňme si dnes několik nejdůležitějších faktů i aktuálních pohledů na tento problém. Co jsou biopaliva a jaké druhy rozeznáváme? Pojmem biopaliva se v zásadě míní náhražky pohonných hmot v dopravě; někdy se tak nazývají energetické produkty z biomasy obecně. Nejdůležitější členění je na biopaliva první a druhé generace.

Do první skupiny patří zejména klasický biolih vyráběný např. z cukrové řepy a bionafta vyráběná zejména z řepky olejné. Palivy druhé generace se nazývají produkty např. ze zbytků po zpracování dřevní hmoty, rychle rostoucích dřevin, některých travin či zbytků ze zemědělských plodin apod. Konvenční nasazení biopaliv druhé generace je netrpělivě očekáváno kvůli problémům s palivy generace první. Jaké hlavní cíle podpory biopaliv EU stanovila? Podpora biopaliv by měla vést ke snížení zátěže ovzduší skleníkovými plyny a k úspoře klasických paliv. V roce 2003 přijatá směrnice o podpoře využití biopaliv v dopravě (2003/30/ES) stanovila cílový podíl biopaliv na celkové spotřebě pohonných hmot na 5,75 % do roku 2010. V rámci tzv. klimaticko-energetického balíčku pak byly navrženy nové velmi ambiciózní cíle – dosáhnout do roku 2020 10%

podílu biopaliv v dopravě. V čem spočívají problémy spojené s biopalivy? Plnění cílů vytýčených evropskou legislativou se zatím zpožďuje. Podle posledních odhadů se očekává, že podíl biopaliv v dopravě v roce 2010 nepřevyšší 4 %. Jako závažnější se však ukazují pochybnosti, zda podpora biopaliv první generace neznamena příliš velký zásah do zemědělství a nevedla k nepředpokládaným nežádoucím efektům, např. převodu využití velké části orné půdy od potravin k biopalivům. V důvodové zprávě k návrhu směrnice o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů Komise sama vyslovuje podmínku, že produkce biopaliv musí být „udržitelná“ (zjednodušeně řečeno – přínosy musí být vyšší než ztráty). Ačkoli EU ani USA nepřipouštějí takový vliv pěstování biopaliv na růst cen potravin, jako v létě novináři „odhalená“ důvěrná

studie Světové banky (připisující biopalivům až ¼ podíl na cenovém nárůstu potravin), v létě již pochyby o efektech dosavadní podpory vedly některé členské státy k tvrzení, že 10% cíl spotřeby biopaliv v dopravě k roku 2020 je třeba vykládat extenzivně – nemělo by jít pouze o biopaliva, ale obecně o obnovitelné zdroje. Studie Institutu pro energetiku společného výzkumného centra Evropské komise z letošního roku pak přímo konstatuje, že přínos 10% cíle biopaliv v dopravě pro samotné snížení emisí skleníkových plynů je nejistý a náklady celkově pravděpodobně převyší přínosy. Jaká je tedy budoucnost biopaliv, resp. jejich podpory? Za těchto okolností je tato otázka plně namístě. Orgány EU nyní zdůrazňují nutnost podpory pouze takové produkce, která splní kriteria udržitelnosti Evropský parlament se vyslovil ve prospěch postupného

nahrazení biopaliv první generace palivy generace druhé. Obecně se pak zdá, že by se mohla prosadit některá doporučení z výše citované zprávy výzkumného centra: pro vyšší úspory emisí a zvýšení bezpečnosti zásobování energiemi by bylo lépe vázat cíle EU na celkově zvýšené využívání obnovitelných zdrojů, a nikoli hlavně v dopravě, a zejména pak věnovat pozornost efektivnějším cestám než je dosavadní podpora výroby biopaliv. Např. výrobou elektřiny či tepla ve stacionárních zařízeních na spalování biomasy namísto výroby energie z ropných produktů se podle těchto vědců ušetří více emisí a taková výroba vyjde levněji než přeměna biomasy na pohonné hmoty.

STÁTY EU SCHVALUJÍ NÁVRHY KOMISE KE SNÍŽENÍ SPOTŘEBY ENERGIE

Na setkání regulačního výboru pro ecodesign schválily členské země EU 2 návrhy Evropské komise na vydání nařízení zaměřených na snižování spotřeby elektrické energie v Evropě.

První návrh je zacílen na kancelářské, průmyslové a pouliční osvětlení. Nařízení by mělo umožnit snížit spotřebu z těchto světelných zdrojů o 15 %. Každoročně by úpravou těchto svítidel mělo dojít k úspoře 38 TWh, což je například roční spotřeba elektrické energie v Rumunsku. Druhý návrh se týká omezení spotřeby u set-top boxů.

Celoevropský přechod z analogového na digitální vysílání s sebou přináší také raketový vzestup spotřeby elektrické energie právě ze set-top boxů. Návrh přináší významné snížení spotřeby energie i z těchto zařízení.

Více viz: [↗](#)

PIEBALGS ZDŮRAZNIL NUTNOST POSÍLIT JADERNOU BEZPEČNOST

Andris Piebalgs na setkání Skupiny na vysoké úrovni pro jadernou bezpečnost a nakládání s odpady dne 15. října hovořil zejména o jaderné bezpečnosti.

Argumentoval předpokládaným celosvětovým, ale i celoevropským růstem využití jaderné energie, se kterým vzrůstá i požadavek občanů EU posílit roli Unie v otázkách jaderné bezpečnosti. Současně zdůraznil potřebu zlepšit nakládání s jaderným odpadem a v neposlední řadě nutnost lepší komunikace s veřejností.

Členové Skupiny, která byla založena v minulém roce, by přitom měli Komisi předložit svou zprávu obsa-

hující v oblasti jaderné bezpečnosti a nakládání s odpadem. V mezidobí se nicméně Komise rozhodla předložit legislativní návrhy, které mají zaručit, že závěry Skupiny budou mít širokou podporu a dojde k implementaci nejvyšších bezpečnostních standardů napříč EU.

Více viz: [↗](#)

ENI PŘEVZALA DISTRIGAZ

Evropská komise povolila plánované převzetí.

Po přezkoumání všech náležitostí dospěla k názoru, že fúze belgického dodavatele plynu s italskou energetickou společností Eni neohrozí účinnou soutěž v EU. Navrhované sloučení je výsledkem podmíněného souhlasu Komise v případě fúze Gaz de France se společností Suez, kdy se druhá jmenovaná společnost musela vzdát podílu v Distrigazu. Komise se při svém posuzování zaměřila především na francouzský trh, kde neshledala žádný náznak ohrožení hospodářské soutěže, především kvůli silné pozici již uvedené společnosti Gaz de France.

Více viz: [↗](#)

POLSKO V PROBLÉMECH KVŮLI TRANSPOZICI SMĚRNICE

Evropská komise poslala Polsku odůvodněné stanovisko z důvodu nesprávné implementace evropské směrnice 2003/55/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem do polského právního řádu.

Odůvodněné stanovisko je posledním upozorněním před předáním záležitosti Evropskému soudnímu dvoru, tedy před podáním žaloby proti členskému státu. Komise zjistila, že Polsko neprovedlo některá ustanovení směrnice. Stanovisko se prozatím týká pouze nepřijetí ustanovení o určení operátora systému skladování plynu, což je nejdůležitější krok k zajištění transparentnosti či zamezení diskriminačních opatření pro zahraniční subjekty, které by chtěly vstoupit na polský trh se zemním plynem. Odvrátit hrozící žalobu na Polsko teď může polský energetický regulátor *Urząd Regulacji Energetyki*, na jehož výstup Komise čeká.

Více viz: [↗](#)

NOVÉ ŽALOBY V OBLASTI VNITŘNÍHO TRHU

Evropská komise je obecně strážcem práva Evropských společenství. Klade přitom důraz především na oblast společného vnitřního trhu, což se ukázalo v uplynulém měsíci.

Evropská komise se rozhodla zahájit řízení pro porušení práva proti deseti členským státům z důvodu nesplnění jejich povinnosti provést některé směrnice týkající se vnitřního trhu do vnitrostátních právních předpisů. Komise tak hodlá podat žalobu proti Německu, Maďarsku, Lucembursku, Polsku, Švédsku a Spojenému království k Evropskému soudnímu dvoru z důvodu neprovedení směrnice o uznávání odborných kvalifikací.

Komise dále v brzké době podá žalobu proti Belgii, České republice, Řecku, Polsku a Portugalsku k Evropskému soudnímu dvoru z důvodu neprovedení směrnice o zajištění. Tato posledně uvedená směrnice 2005/68/ES o zajištění zceluje právní předpisy EU o pojištění, které v minulosti neregulovaly

specializované zajišťovatele (tj. pojišťovatele, kteří neposkytují přímé pojištění). Neexistence předpisového rámce EU pro zajištění měla za následek značné rozdíly v úrovni dozoru nad zajišťovnami mezi různými členskými státy EU a nerovné podmínky pro všechny subjekty. Předpisový rámec směrnice vychází ze stávajícího obezřetnostního režimu směrnic o jiném než životním pojištění a rozšiřuje na zajišťovny systém kontroly domovského státu a zásadu jedné licence.

Lhůta pro provedení směrnice uplynula dne 10. prosince 2007. Po podání žaloby k Evropskému soudnímu dvoru bude ve výše uvedených věcech probíhat soudní řízení, které obvykle trvá přibližně 1,5 roku. Jestliže daný členský stát v průběhu tohoto období daný předpis do svého vnitrostátního práva provede, soudní řízení nemusí být zastaveno a členský stát může být Evropským soudním dvorem exemplárně odsouzen.

Nejnovější informace o řízeních proti členským státům naleznete na: [↗](#)

BELGIE PROTI JADERNÉ DANI

Electrabel vystoupil proti plánu belgické vlády uložit belgickým provozovatelům jaderných elektráren jednorázovou daň ve výši 250 milionů eur.

Mateřská společnost Electrabelu, GdF-Suez sdělila belgické vládě, že „silně nesouhlasí“ s návrhem zákona, který by za rok 2008 uložil provozovatelům jaderných elektráren platbu uvedené částky. Pokud by návrh zákona prošel Parlamentem, je GdF-Suez připravena napadnout zákon žalobou na zrušení u Ústavního soudu, neboť dle jejího mínění je diskriminační, neboť se dotýká pouze dvou belgických provozovatelů jaderných elektráren a toto opatření není objektivně odůvodněno. Electrabel je jediným vlastníkem jaderných elektráren v Belgii. Byl

nicméně vládou přinucen nabídnout 30 % své celkové výrobní kapacity konkurentům. Tento podíl získala společnost SPE, která je tak oním druhým provozovatelem jádra v Belgii. Uvedená částka je dle GdF-Suez rovněž nepřiměřená a neodpovídá předchozí dohodě s vládou, známé jako „Pax Electrica II“. V Belgii přitom více než polovina vyrobené elektřiny pochází právě z jádra a belgický zákon zakazuje výstavbu nových jaderných zdrojů.

ENERGETICKÝ DIALOG EU-RUSKO

8. října se konalo v Paříži již třetí zasedání Rady stálého partnerství Evropská unie – Ruská federace pro energetiku (PPC).

PPC se účastnili Jean-Louis Borloo, francouzský ministr životního prostředí, energetiky, trvale udržitelného rozvoje a územního plánování, Andris Piebalgs, komisař pro energetiku, Serguej Shmatko, ruský ministr pro energetiku a Martin Říman, ministr průmyslu a obchodu ČR. Setkání mělo dvojí cíl – prohloubit ministerský dialog a vyměnit si

názory na roli státu a najít možnosti, jak posunout vpřed EU – ruský energetický dialog. Cílem bylo rovněž zhodnotit práci 3 společných pracovních skupin: Strategies and Scenarios, Market Developments a Energy Efficiency. Evropská unie a Rusko vyjádřily spokojenost s pokračující spoluprací v rámci energetického dialogu, který přináší rámec pro objektivní výměnu otázek společného zájmu v oblasti energetické spolupráce. Oba partneři si přejí aktivní účast širokého okruhu expertů z Komise, z členských států EU, z Ruska, z IFI a z ruských a evropských energetických společností.

Více viz: [↗](#)

ZPOMALENÍ OTESTUJE ZELENÉ ZÁVAZKY

Najít vhodný energetický mix v období vysokých cen ropy a plynu není snadné, Španělsko nevyjímaje.

Vládní pobídky ve Španělsku měly požadovaný efekt. Společnosti i jednotlivci investovali miliardy eur do větrných elektráren v posledních 10 letech, čímž se Španělsko stalo

největším světovým výrobcem elektřiny z větru na osobu. Větrné turbíny uspokojují 27 % z celkové poptávky po elektřině. Nyní se investoři obrací ke slunci. Z 20 MW instalovaného výkonu ve fotovoltaice v roce 2002 bude mít Španělsko odhadem 1 500–1 800 MW koncem letošního roku. Oficiálně stanovený cíl zněl přitom 400 MW do roku 2010. Letos bylo do fotovoltaiky investováno cca 6 mld. EUR (instalovaný výkon více než 1 000 MW), čímž se Španělsko dostává mezi přední výrobce elektřiny ze slunce. Nicméně vláda již snížila dotace z 0,45 EUR/Kwh na 0,32 EUR/Kwh.

Více viz: [↗](#)

IRSKO SLIBUJE VYJASNIT LISABON DO PROSINCE

Irský premiér 15. října seznámil unijní kolegy s pokrokem Irska od červnového odmítnutí Lisabonské smlouvy.

Slíbil především představit akční plán, který má za úkol najít východisko z mrtvého bodu. Po červnovém referendu Irsko zadalo vypracovat komplexní nezávislou studii s cílem najít důvody, proč lidé hlasovali tak, jak hlasovali. Zveřejnění této zprávy dalo podnět k vytvoření parlamentní

komise o irské budoucnosti v EU, která do konce listopadu musí sestavit výše zmíněný akční plán. Irsko je přitom pod zvýšeným tlakem, neboť 22 členským států již Lisabonskou smlouvu ratifikovalo.

Kromě Irska však stále existují otázky nad ratifikací Lisabonské smlouvy v Polsku a v České republice.

Proces ratifikace lze sledovat na: [↗](#)

NOVÁ KOMISAŘKA EU PRO OBCHOD

Catherine Ashtonová byla 6. října Radou ministrů jmenována novou evropskou komisařkou pro zahraniční obchod. Nahradi-la tak Petera Mandelsona, kte-rý se ujal úřadu ministra pro ob-chod, podnikání a reformu práva ve Spojeném království.

Po svém jmenování komisařka Ashtonová uvedla: „Jsem potěšena a nesmírně poctěna tím, že mi byla nabídnuta funkce komisařky a že se mohu podílet na utváření reakce Evropy na celosvětové problémy, kterým čelíme. Velmi brzy budu mít příležitost představit své názory členským státům EU a Evropskému parlamentu, na což se již těším.“ Catherine Ashtonovou nominoval v pátek britský premiér Gordon Brown po dohodě s předsedou Ko-mise Josém Manuelem Barrosem. Catherine Margaret Ashtonová, baronka Ashton of Upholland, člen-ka tajné rady, byla dosud členkou labouristické strany ve Sněmov-ně lordů ve Spojeném království, předsedkyní sněmovny lordů a lord předsedkyní Rady v prvním

kabinetu Gordona Browna v červnu 2007. Je ekonomkou a dříve půso-bila na pozicích parlamentní státní podtajemnice ministerstva školství, státní podtajemnice ministerstva ústavních věcí a státní podtajem-nice ministerstva spravedlnosti. Při výkonu své funkce může čerpat ze svých značných evropských zkuše-ností, k nimž patří také projedná-vání Lisabonské smlouvy v horní sněmovně britského parlamentu a řešení otázek v oblasti spravedl-nosti a vnitřních věcí EU na jejich předchozích postech.

Více informací o obchodní politice EU získáte na internetové stránce: [↗](#)

26. ZÁŘÍ Ruský premiér Vladimír Putin po setkání s venezuelským prezidentem Chávezem prohlásil, že jeho země je připravena pomoci Venezuele s rozvojem mírového jaderného programu. [↗](#)

29. ZÁŘÍ Ruská společnost Gazprom v Moskvě podepsala se zástupci Korejské společnosti Kogas memo-randum o dodávkách zemního plynu do této asijské země. [↗](#)

3. ŘÍJNA Prvním britským ministrem nově zřízeného kabinetu pro energii a změny klimatu se stal Ed Miliband. Jeho hlavní náplní práce nyní bude formulace britské politiky k dosažení cílů pro boj s klimatickými změnami. [↗](#)

8. ŘÍJNA Evropská asociace větrné energetiky (EWEA) poslala otevřený dopis francouzskému ministru energetiky Jean-Luisovi Borloovi. Dokument je k nahlédnutí na [↗](#)

23.–24. ŘÍJNA se v Praze uskuteční konference Energy Forum. [↗](#)

3.–4. LISTOPADU se v Bratislavě uskuteční třetí zasedání Evropského jaderného fóra. [↗](#)

11.–13. LISTOPADU se koná v Buku-rešti konference s názvem Energy in Central & Eastern Europe. Na akci vystoupí například bývalý německý kancléř Gerhard Schröder. Vše o konferenci, konající se v hote-lu Hilton a rumunském parlamentu najdete na [↗](#)

12.–13. LISTOPADU se v Berlíně uskuteční konference nazvaná Systems Integration for European Energy Utilities. Předsedajícím akce bude Hans Rösch ze společnosti Vatenfall. Podrobnosti na [↗](#)

13. LISTOPADU se na jihu Německa, v Bavorské metropoli Mnichově, ko-ná první ročník konference Thin Film Conference. Akci v hotelu Holiday Inn pořádá Asociace Evropského fotovoltaického průmyslu (EPIA). [↗](#)

O ČEM BYLA ŘÍJNOVÁ EVROPSKÁ RADA?

Ve dnech 15. a 16. října se v Bruselu konalo další zasedání Evropské rady, tj. hlav či premiérů členských států neboli vrcholného politického orgánu EU. Je asi jasné, že hlavním tématem zasedání byla současná světová finanční krize. Dostalo se nicméně i na energetiku.

Jedním z bodů jednání státníků byl totiž klimaticko-energetický balíček a zejména aukcionování povolenek na emise skleníkových plynů pro sektor energetiky od roku 2013. Neméně důležitým bodem jednání

byla i energetická bezpečnost. O EU ETS, resp. aukcích povolenek pro sektor energetiky byla diskuse nad míru živá. Již před samotným zasedáním Evropské rady se utvořila určitá koalice členských států proti 100%

aukcím povolenek pro energetiku. Mezi koaliční státy patřila především Itálie, Polsko, Bulharsko či Česká republika. Na druhé straně je hlavním zastáncem plných aukcí především Francie, která je v současné době předsedající zemí EU.

Vzhledem k tomu, že energetický mix Francie je založen z většiny na využívání jaderné energetiky, nelze se zájmu Francie na plných aukcích divit – na francouzský průmysl tato skutečnost nebude mít zásadní vliv – narozdíl od jiných zemí, které využívají uhlí ve větším rozsahu. A jak to na summitu v tomto ohledu dopadlo? Kompromisem spočívajícím v tom, že ze závěrů Evropské rady byla zmínka o aukcích povolenek vypuštěna a řešení odsunuto na prosincovou Evropskou radu. Mezitím se bude Brusel snažit nalézt řešení na pracovních úrovních Rady. Do hry samozřejmě zasáhne i Evropský parlament, který by měl

hlasovat o EU ETS v plénu v týdnu od 16. prosince tohoto roku. Kromě EU ETS se diskuse o energetice zaměřila na energetickou bezpečnost a související otázky – především na otázku krizového mechanismu v případě dočasného přerušení dodávek energií, posilování kritické infrastruktury, implementace Evropského akčního plánu pro energetickou účinnost či implementace plánu v oblasti nových strategických technologií. Ohledně druhého z balíčků, třetího balíčku, je v závěrech uvedeno pouze to, že by legislativní proces měl být dokončen do konce volebního období současného Evropského parlamentu, tj. během českého předsednictví v Radě EU.

Vše o říjnové Evropské radě se dozvíte na: [👉](#)

